

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: **P., s.r.o.**, IČO: X., so sídlom P. B., proti odporkyni: **Správa katastra Galanta**, so sídlom Mierové nám. č. 2, 924 01 Galanta, za účasti: M. G., bytom Š., D.X., zast.: *JUDr. J. W.*, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie J., D.X., o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutí** správneho orgánu v katastrálnom konaní, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 14. novembra 2011 č. k. 44Sp/37/2010 - 41 a na odvolanie zúčastnenej osoby proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 14. novembra 2011 č. k. 44Sp/37/2010 - 41 v časti o trovách konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 14. novembra 2011 č. k. 44Sp/37/2010 - 41 v napadnutej časti trov konania **m e n í** tak, že navrhovateľka je povinná zaplatiť zúčastnenej osobe náhradu trov konania vo výške 385,74 €, titulom trov právneho zastúpenia do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, na účet právnej zástupkyne JUDr. J. W.

Vo zvyšnej časti rozsudok Krajského súdu v Trnave **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke a zúčastnenej osobe právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

I.**Konanie na správnom orgáne**

1. Rozhodnutím zo dňa 26.1.2010 č. V 2306/09-02 odporkyňa podľa § 31 ods. 1 až 3 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 162/1995 Z.z.“) zamietla návrh na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam dotknutým začatým vkladovým konaním.

2. Pred vydaním rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vklad záložného práva bolo toto konanie prerušené za účelom predloženia záložcom podpísaného splnomocnenia s označením nehnuteľností, ktoré sú predmetom zálohu, a to v lehote 30 dní od doručenia rozhodnutia o prerušení katastrálneho konania.

3. Svoje zamietavé rozhodnutie odôvodnila odporkyňa tým, že navrhovateľka predložila správnomu orgánu návrh na vklad záložného práva do katastra nehnuteľností, ktorého prílohu tvorila Zmluva o zriadení záložného práva, ktorej obsahom je absolútne neplatný právny úkon a ani splnomocniteľ nebol oprávnený v mene dlžníka uzavrieť žiadnu zmluvu. Plnomocnenstvo je neurčité, keďže neobsahuje popis nehnuteľností, ktoré sú predmetom zálohu v zmysle záložnej zmluvy a navyše výška zábezpeky je neprimerane vysoká a prieči sa dobrým mravom.

II.**Konanie na prvostupňovom súde**

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka cestou odporkyne na Krajský súd v Trnave opravný prostriedok.

5. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne a dospel k záveru, že odporkyňa ako orgán verejnej moci si uplatnila svoju kompetenciu v súlade so zákonom, a preto napadnuté rozhodnutie potvrdil.

6. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že sa stotožnil so záverom odporkyne, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí, podľa ktorého dohoda o plnej moci nie je riadne uzavretá. Splnomocnenie na právny úkon o právach k nehnuteľnostiam by malo kopírovať samotný predmet zmluvy, obsahom splnomocnenia by mali byť tie isté náležitosti označenia nehnuteľností, ako ich vyžaduje zákon pre zmluvu v súlade s ustanovením § 42 zák. č. 162/1995 Z.z.

Z dojednania plnomocenstva, v tomto prípade, nevyplýva, že by zástupca mohol v mene dlžníka uzavrieť záložnú zmluvu predloženú na vklad, je neurčité.

7. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť zúčastnenej osobe náhradu trov konania vo výške 267,33 €. Priznal jej trovy konania za 3 právne úkony a stratu času a nepriznal cestovné a DPH, vzhľadom na to, že ich právna zástupkyňa mu nepreukázala.

III.

Odvolanie navrhovateľky/stanoviská

A)

8. Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie z 08.12.2011 (č.l. 53) v celom rozsahu, ktoré odôvodnila v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. Podľa jej názoru odporkyňa i krajský súd vec nesprávne právne posúdili.

9. Podľa názoru navrhovateľky plná moc v úverovej zmluve spĺňa všetky náležitosti vyžadované Občianskym zákonníkom, a keďže bola splnená zákonom predpísaná písomná forma, možno ju považovať za platnú. Vyplýva z nej jednoznačný zámer dlžníka splnomocniť Mgr. Ž. pre prípad insolventnosti dlžníka na uzatvorenie záložnej zmluvy k nehnuteľnostiam vo vlastníctve dlžníka. V čase podpisu navrhovateľka nevyžadovala od dlžníka predloženie listov vlastníctva, pretože od podpisu úverovej zmluvy po insolventnosť často ubehne dlhšie časové obdobie a dochádza k rýchlym prevodom nehnuteľností za účelom ukračovania veriteľa.

10. Na platnosť procesno-právneho splnomocnenia sa nevyžaduje špecifikácia nehnuteľností, a teda účastník katastrálneho konania nemá zákonnú povinnosť uvádzať presnú identifikáciu nehnuteľností v dohode o splnomocnení, a to najmä v prípade, ak z obsahu dohody o splnomocnení je zrejmé, že zástupca je v mene a na účet záložcu oprávnený zriaďovať záložné právo ku všetkým nehnuteľnostiam vo vlastníctve záložcu. Plná moc je platným právnym úkonom, pretože je v písomnej forme, konajúce osoby pripojili svoje podpisy na jednej listine a z udeleného plnomocenstva je zrejmý rozsah zástupcovho oprávnenia konať v mene a na účet zastúpeného.

11. K obmedzeniu voľby dlžníka na výber splnomocneného zástupcu uviedla, že dlžník neprejavil svoj nesúhlas s Mgr. Ž., neodmietol udelenie takejto plnej moci, ani túto plnú moc neskôr neodvolal.

12. Krajský súd nesprávne právne posúdil vec, keď vyslovil, že rozhodnutie odporkyne bolo zákonné, pretože podľa navrhovateľky sú Úverová zmluva, Udelené plnomocenstvo, ako aj Záložná zmluva platné.

13. Správny orgán nerešpektoval rovnosť účastníkov a ustanovil sám seba do funkcie ochrancu práv dlžníka. Je evidentné, že dlžník dlhodobo neplnil svoje povinnosti riadne a včas a neplatil svoj dlh tak, ako bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté a navrhovateľka ako veriteľ len využila zmluvne dohodnutú možnosť zabezpečiť svoj dlh zriadením záložného práva. Uvedené neznamená automatickú možnosť uspokojenia svojej pohľadávky.

14. Na základe uvedených skutočností navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne sa zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o uloženie povinnosti odporkyni nahradiť navrhovateľke trovy konania.

B)

15. Odporkyňa sa k podanému odvolaniu proti rozsudku krajského súdu nevyjadrila.

C)

16. K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadrila zúčastnená osoba. Uviedla, že zmluvu o úveru uzavrela v tiesni, za nápadne nevýhodných podmienok, bez pretlmočenia, bez poznania zmluvy. Bola uvedená do omylu, bola zneužitá jej nevedomosť a neznalosť úradného jazyka a neznalosť práva, jej dôverčivosť a dôvera v poskytovateľa úveru. Navyše výška zábezpeky je neprimerane vysoká a prieči sa dobrým mravom. Preto sa stotožnila s názorom správy katastra a následne aj názorom krajského súdu a žiadala potvrdiť napadnutý rozsudok. Zároveň žiadala, aby navrhovateľka bola zaviazaná zaplatiť trovy konania a trovy odvolacieho konania.

IIIa.

Odvolanie zúčastnenej osoby/stanovisko

D)

17. Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie aj zúčastnená osoba prostredníctvom právnej zástupkyne, a to v časti o trovách konania. Navrhovala priznať trovy v plnom rozsahu, tzn. aj cestovné spolu s daňou z pridanej hodnoty, čiže spolu 385,75 €. Poukázala na to, že každý, kto je platiteľom dane z pridanej hodnoty, je povinný túto daň odvádzať a v daňovom doklade uviesť aj číslo osvedčenia, čo v jej podaniach bolo splnené.

18. Ďalej právna zástupkyňa v odvolaní zdôraznila, že platiteľom dane z pridanej hodnoty je už šiesty rok, a rovnako dlho jazdí na tom istom motorovom vozidle. Túto skutočnosť preto považovala za všeobecne známu a mnohokrát preukazovanú. Tvrdila, že v žiadnej právnej norme nie je uvedené, že je toto povinnosťou advokáta preukazovať predložením osvedčenia o dani z pridanej hodnoty. K odvolaniu však už priložila kópie Osvedčenia o registrácii pre daň s pridanej hodnoty aj Osvedčenie o evidencii motorového vozidla.

E)

19. K odvolaniu zúčastnenej osoby sa vyjadrila navrhovateľka. Uviedla, že má za to, že nemôže byť zaviazaná k náhrade trov konania zúčastnenej osobe. Podľa jej názoru osobitné ustanovenie § 250k O.s.p. vylučuje primerané použitie § 142 O.s.p. Ustanovenie § 250k O.s.p. vylučuje i priznanie náhrady trov úspešnému žalovanému. Postup súdu preto považuje za nesprávny. Ďalej uviedla, že má za to, že právna zástupkyňa zúčastnenej osoby riadne nepreukázala trovy spočívajúce v cestovnom a dane z pridanej hodnoty. Trovy je potrebné vyčíslieť aj preukázať.

Navrhovateľka preto považovala rozhodnutie krajského súdu ohľadne náhrady trov konania za nesprávne.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu k podaniu navrhovateľky

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona O.s.p. (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s ust. 250l ods. 2) jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie podané navrhovateľkou nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku meritórne vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. vo výroku týkajúceho sa potvrdenia napadnutého rozhodnutia odporkyne potvrdil.

21. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby

sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

22. Z administratívneho spisu Najvyšší súd zistil, že navrhovateľka uzavrela zmluvu o úvere dňa 17.09.2008 v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako veriteľ s dlžníčkou M. G. Ako veriteľka sa zaviazala poskytnúť dlžníčke úver v sume 14.000,-Sk a dlžníčka sa zaviazala vrátiť túto sumu zvýšenú o poplatok vo výške 27.360,-Sk. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že dlžníčka splnomocnila advokáta Mgr. B. Ž., aby za účelom zabezpečenia jej záväzku voči veriteľke na základe úverovej zmluvy, uzatvoril v jej mene záložnú zmluvu podľa ust. § 552 OZ k nehnuteľnostiam, ktoré v čase uzatvorenia záložnej zmluvy sú v jej vlastníctve, alebo ktoré sú podľa Katastrálneho portálu zapísané na liste vlastníctva tvoriacom prílohu zmluvy o úvere, ako formu zabezpečenia úveru s tým, že pokiaľ nesplní riadne a včas podmienky úverovej zmluvy do dodatočne poskytnutej lehoty jeden mesiac od uzavretia záložnej zmluvy, berie na vedomie, že v prípade uzatvorenia záložnej zmluvy vzniká k predmetným nehnuteľnostiam veriteľke záložné právo vkladom do katastra nehnuteľností.

23. Splnomocnenie bolo udelené na všetky právne úkony, ktoré je potrebné vykonať za účelom uzatvorenia príslušnej zmluvy, ktorou sa zabezpečí záväzok voči veriteľke na základe úverovej zmluvy, pozostávajúci z nesplatennej výšky pohľadávky a jej príslušenstva, vrátane nákladov preukázateľne vynaložených za účelom jej zabezpečenia a vykonania príslušného zápisu. Dojednanie o plnomocenstve s klauzulou „plnomocenstvo prijímam“ je podpísané Mgr. B. Ž. Podpis dlžníčky bol overený dňa 17.09.2008. Dátum podpisu zmluvy je deň, v ktorý mala dlžníčka prevziať finančnú hotovosť od mandatára navrhovateľky. Následne bola uzavretá záložná zmluva podľa § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka medzi navrhovateľkou a dlžníčkou v zastúpení advokátom Mgr. B. Ž.

24. Najvyšší súd v súvislosti s uvedeným zdôrazňuje povinnosť všetkých orgánov štátnej moci svojou činnosťou naplňovať legitímne očakávanú predstavu

jednotlivca o právnom štáte, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je právna istota. S princípom právnej istoty logicky korešponduje zásada rozhodovať v obdobných veciach rovnako.

25. Uvedená zásada je pre oblasť správneho súdnictva legislatívne zakotvená prostredníctvom ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p.

Podľa § 250ja ods. 7 O.s.p. platí, že ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

26. Na základe hore citovaného ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje na svoj rozsudok zo dňa 10. januára 2008 sp. zn. 8 Sžo/30/2007 zverejnený v plnom rozsahu na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky <http://nssr.blox.sk/blox/cms/portal/sk/rozhodnutia>.

27. Najvyšší súd tu konštatuje podobnosť skutkového stavu v prejednávanej veci s rozsudkom 8 Sžo/30/2007 najmä v tom, že zmluvné strany sa dohodli na zriadení záložného práva v prospech záložného veriteľa, na zabezpečenie všetkých pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi, ktoré vznikli a vzniknú na základe Zmluvy o úvere uzavretej medzi navrhovateľom v pozícii záložného veriteľa na strane veriteľa a záložcom na strane dlžníka, najmä na zabezpečenie pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi na vrátenie vyčíslenej istiny úveru a poplatku, ďalej úrokov z omeškania v sadzbe 0,25% denne z omeškaných platieb istiny, pokút a ostatných celkových nákladov v zmysle platných všeobecných podmienok, od omeškania až do zaplataenia.

28. Text odôvodnenia hore uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu sa ďalej v príslušnom rozsahu uvádza.

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny je treba potvrdiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.

Podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie. Ustanovenie § 250j ods. 5 platí obdobne.

..... [súd skutkové podrobnosti prípadu ďalej uvedené v rozsudku 8 Sžo/30/2007 vzhľadom na ich irelevanciu k prejednáwanej necituje]

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika je právnym štátom.

Neoddeliteľným atribútom právneho štátu je právna istota a spravodlivosť (pozri nálezy Ústavného súdu SR napr. I. ÚS 17/99, I. ÚS 54/02).

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktoré ustanoví zákon.

Z vyššie citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že v právnom štáte sa orgánu verejnej moci neponecháva na úvahu, či uplatní kompetenciu, ktorú mu priznáva ústava alebo zákon. Preto je povinnosťou každého orgánu verejnej moci konať, uplatniť svoju kompetenciu vždy, v celom rozsahu a včas. Zákon č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „katastrálny zákon“) v ustanovení § 4 ods. 1 zakotvuje, že práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra, záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri.

Podľa § 1 ods. 1 katastrálneho zákona kataster nehnuteľností (ďalej len „kataster“) je geometrické určenie, súpis a popis nehnuteľností. Súčasťou katastra sú údaje o právach k týmto nehnuteľnostiam, a to o vlastníckom práve, záložnom práve, vecnom bremene, práve zodpovedajúcom vecnému bremenu a o predkupnom práve, ak má mať účinky vecného práva a o iných právach a povinnostiach z vecného bremena, ak boli zriadené ako vecné práva k nehnuteľnostiam, ako aj o právach vyplývajúcich zo správy majetku štátu, zo správy majetku obcí, zo správy majetku vyšších územných celkov, o nájomných právach k pozemkom, ak nájomné práva trvajú alebo majú trvať najmenej 5 rokov (ďalej len „právo k nehnuteľnosti“). Kataster slúži ako aj informačný systém, najmä na ochranu práv k nehnuteľnostiam, na daňové účely a poplatkové účely, na oceňovanie nehnuteľností, najmä pozemkov, na ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu, na tvorbu a ochranu životného prostredia, na ochranu nerastného bohatstva, na ochranu národných kultúrnych pamiatok a ostatných kultúrnych pamiatok ako aj chránených území a prírodných výtvorov a budovanie ďalších informačných systémov o nehnuteľnostiach (§ 2 katastrálneho zákona).

V zmysle § 5 ods. 1 katastrálneho zákona vklad je úkon správy katastra; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam.

Podľa § 16 ods. 2 veta prvá katastrálneho zákona správa katastra vykonáva štátnu správu na úseku katastra v územnom obvode okresu.

Podľa § 28 ods. 1 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak. V zmysle § 28 ods. 2 citovaného zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa odseku 3 § 28 citovaného zákona právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra o jeho povolení.

V zmysle § 29 citovaného zákona vklad podľa § 28 možno vykonať iba na základe právoplatného rozhodnutia správy katastra.

Podľa § 30 ods. 1 katastrálneho zákona účastníkom konania o povolení vkladu je účastník právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti. Konanie o povolení vkladu sa začína na návrh účastníka konania (§ 30 ods. 2 katastrálneho zákona).

V zmysle § 30 ods. 3 katastrálneho zákona návrh na vklad sa podáva písomne a obsahuje:

- a) meno (obchodné meno, názov) a miesto trvalého pobytu (sídlo) účastníka konania,*
- b) označenie správy katastra, ktorej je návrh adresovaný,*
- c) označenie právneho úkonu, na ktorého základe má vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť právo k nehnuteľnosti; ak sú predmetom návrhu na vklad právne vzťahy z viacerých právnych úkonov, označia sa všetky právne úkony,*
- d) číslo listu vlastníctva a názov katastrálneho územia, ak je právo k nehnuteľnosti, ktoré má byť vkladom dotknuté, zapísané v katastri,*
- e) určenie dňa, ku ktorému majú vzniknúť právne účinky vkladu pri prevode majetku štátu na iné osoby podľa osobitného predpisu.*

Podľa § 30 ods. 4 katastrálneho zákona prílohy k návrhu na vklad sú najmä:

- a) zmluva, na ktorej základe má byť zapísané právo k nehnuteľnosti do katastra, v počte vyhotovení podľa počtu účastníkov konania a jej tri ďalšie vyhotovenia,*
- b) verejná listina alebo iná listina, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti, ak toto právo k nehnuteľnosti nie je vpísané na liste vlastníctva,*
- c) identifikácia parciel, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je vpísané na liste vlastníctva,*
- d) geometrický plán,*
- e) ocenenie nehnuteľností,*
- f) výpis z obchodného registra alebo z iného registra, ak je účastníkom konania právnická osoba,*
- g) dohoda o splnomocnení, ak je účastník konania zastúpený splnomocnencom; podpis splnomocniteľa musí byť osvedčený podľa osobitných predpisov,*
- h) potvrdenie o zaplatení odvodu, ak nadobúdateľ má povinnosť zaplatiť odvod podľa osobitného predpisu.*

Podľa § 31 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra preskúma platnosť zmluvy, a to najmä oprávnenie prevodcov nakladať s nehnuteľnosťou, či je úkon urobený v predpísanej forme, či sú prejavy vôle hodnoverné, či sú dostatočne určité a zrozumiteľné a či zmluvná voľnosť, prípadne právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené.

Podľa ods. 2 § 31 citovaného zákona pri rozhodovaní o povolení vkladu prihliada správa katastra aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.

Podľa § 31 ods. 3 citovaného zákona, ak sú podmienky na vklad splnené správa katastra vklad povolí; inak návrh zamietne. Ak sú podmienky na vklad splnené len v časti návrhu a ak je to účelné, správa katastra môže rozhodnúť len o časti návrhu.

Podľa § 31 ods. 6 citovaného zákona rozhodnutie o povolení vkladu nadobúda právoplatnosť dňom jeho vyznačenia. Proti rozhodnutiu, ktorým sa vklad povoľuje, nemožno podať opravný prostriedok. Správa katastra doručí zmluvu s vyznačením rozhodnutia o povolení vkladu všetkým účastníkom konania (§ 31 ods. 7 katastrálneho zákona). V zmysle § 8 správa katastra doručí rozhodnutie o zamietnutí vkladu všetkým účastníkom konania. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie. Odvolanie sa podáva na správu katastra, ktorá rozhodnutie vydala, v lehote 30 dní odo dňa jeho doručenia. Ak správa katastra podanému odvolaniu nevyhoví v celom rozsahu, o odvolaní rozhodne súd.

Podľa § 36b ods. 2 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR o katastri nehnuteľností a zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, pri skúmaní platnosti zmluvy sa zisťuje, či právny úkon svojim obsahom alebo účelom neodporuje zákonom alebo či ho neobchádza alebo či sa neprieči dobrým mravom a to najmä, či

- a) účastník bol spôsobilý na právne úkony,*
- b) účastník nespôsobilý na právne úkony bol zastúpený zákonným zástupcom alebo iným zástupcom,*
- c) za právnickú osobu konal oprávnený zástupca,*
- d) zmluva, ktorej účastníkom je osoba, ktorá nemôže písať alebo čítať, bola uzavretá vo forme notárskej zápisnice,*
- e) v zmluve ide skutočne o písomné prejavy vôle osôb v nej uvedených s osobitným zreteľom na tých, ktorých právo na jej základe zaniká alebo sa obmedzuje,*
- f) uzavretiu zmluvy účastníkov nie sú na prekážku okolnosti, ktoré bránia nakladaniu s nehnuteľnosťou, a či k právnemu úkonu účastníka, ktorý je obmedzený pri disponovaní s nehnuteľnosťou, prípadne k zmluve ako celku bol udelený potrebný súhlas.*

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách vyššie citovaných ustanovení katastrálneho zákona a vyhlášky preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu a dospel k záveru, že odporca ako orgán verejnej moci uplatnil svoju kompetenciu v súlade so zákonom (condicio sine qua non). Katastrálny zákon zakotvuje tri druhy zápisov vecných a iných práv k nehnuteľnostiam do katastra (vklad, záznam

a poznámku), pričom každý z týchto právnych inštitútov má iné právne účinky. V súlade s platnou právnou úpravou v Slovenskej republike sa k nadobudnutiu vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam vyžadujú dva úkony.

Prvým úkonom je uzavretie právneho úkonu medzi účastníkmi konania (napr. podľa Občianskeho a obchodného zákonníka), ktorý predstavuje tzv. titul nadobudnutia práva podľa hmotného práva. Ďalším úkonom je rozhodnutie správy katastra, ako správneho orgánu podľa katastrálneho zákona, ktorým sa povoľuje vklad vlastníckeho alebo iného vecného práva do katastra. Inštitút vkladu je založený na základe konštitutívnosti, čo znamená, že zmluvné vecné práva k nehnuteľnostiam vznikajú, menia sa a zanikajú vkladom do katastra. Správa katastra je ako orgán štátnej správy súčasťou výkonnej moci štátu a je v jej kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na povolenie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe vkladu práv k nehnuteľnostiam. Na konanie o povolenie vkladu je miestne príslušná tá správa katastra, v ktorej obvode sa nachádza nehnuteľnosť.

Vkladové konanie ako návrhové správne konanie sa začína na základe návrhu účastníka konania, pričom katastrálny zákon zakotvuje jednak obligatórne náležitosti návrhu, na základe ktorého sa vkladové konanie začína, ako aj príkladmo prílohy návrhu, ktoré má účastník vkladového konania spolu s návrhom na povolenie vkladu predložiť. V priebehu vkladového konania správa katastra ako správny orgán posudzuje podstatné náležitosti príslušného zmluvného typu a to z hľadiska kritérií, ktoré sú príkladmo uvedené v ustanovení § 31 ods. 1 a 2 katastrálneho zákona a predmetnú zmluvu posudzuje aj v intenciách ustanovenia § 36b ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z.

To znamená, že vkladové konanie predstavuje rozhodovací procesný postup, pri ktorom správa katastra ako správny orgán na základe predložených písomných podkladov podľa § 31 ods. 1, 2 katastrálneho zákona a § 36b ods. 2 vyhlášky č. 79/1996 Z.z. posudzuje skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu. Výsledkom tohto rozhodovacieho procesného postupu je rozhodnutie o povolení vkladu alebo rozhodnutie o zamietnutí návrhu na vklad.

Podľa § 23 Občianskeho zákonníka, zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu, alebo na základe dohody o plnomocenstve.

Právny vzťah zastúpenia, pokiaľ ide o dôvody jeho vzniku, vzniká buď priamo zo zákona, na základe rozhodnutia súdu alebo iného orgánu, alebo na základe zmluvy. Podľa toho rozlišujeme:

1. zákonné zastúpenie, ktoré vzniklo priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu či iného štátneho orgánu,
2. zmluvné zastúpenie (splnomocnenie).

Pri zmluvnom zastúpení rozlišujeme:

- a) zmluvu, ktorou sa zakladá právny vzťah zastúpenia. Občiansky zákonník nazýva takúto zmluvu dohodou o plnomocenstve (§ 23). Za najfrekvencovanejšie zmluvy, ktoré zakladajú právny vzťah zastúpenia, možno považovať zmluvy, týkajúce sa právnej pomoci uzavreté medzi klientom a advokátom,

- b) právny vzťah zastúpenia ako vzťah medzi zástupcom a zastúpeným, ktorý je daný predmetom a obsahom (vzájomnými právami a povinnosťami) zastúpenia;
c) plnomocenstvo ako osvedčenie o existencii právneho vzťahu zastúpenia.

V súdenom prípade plnomocenstvo (ako jednostranný právny úkon preukazujúci existenciu právneho vzťahu zastúpenia) bolo spísané priamo v zmluve o úvere (v S. textu), bez ďalšej prezentácie prípadného zmluvného vzťahu uzavretého medzi advokátom a klientom. Z celého kontextu zmluvy a jej podpisovania je nejasné akú vôľu mienil dlžník prejaviť podpísaním zmluvy. Zmluvu podpísal 08.03.2006 (pozri dátum podpisu zmluvy), s tým, že vyhlásil, že súhlasí so Všeobecnými podmienkami pre poskytnutie úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a zároveň tieto spolu so zmluvou prevzal. Všeobecné podmienky zmluvy k návrhu na vklad pripojené neboli.

Na tieto všeobecné podmienky na body 15. a 16. sa odvoláva zmluva pri splnomocnení veriteľa dlžníkom na všetky úkony vykonať sa majúce v centrálnom depozitári cenných papierov SR, a.s. Samotné plnomocenstvo dlžníkom podpísané nie je. Platný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka je, že k prejavu vôle došlo slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, s možným plnením. Sloboda a vážnosť sú základné náležitosti vôle. Sloboda vôle vychádza z podmienok utvárania vôle konajúceho subjektu. Vôľa bez jej prejavu nie je poznateľná. Vážnosť vôle súvisí s tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. existuje, avšak v inej kvalite než to ukazuje prejav. Zrozumiteľnosť právneho úkonu značí, že jeho adresát je objektívne schopný pochopiť výrazové prostriedky použité na vyjadrenie právneho úkonu. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom.

Je možné súhlasiť s právnym názorom krajského súdu, že dohoda o plnomocenstve je dvojstranný právny úkon a ani dokazovaním nebolo zistené, že takáto zmluva platne bola uzavretá, ktorej existenciu malo prezentovať plnomocenstvo uvedené v zmluve. Aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné odstrániť rozpor, čo mienil podpisom úverovej zmluvy, okrem súhlasu s prijatou sumou a o jej vrátením v navýšenom rozsahu a súhlasu so všeobecnými podmienkami zmluvy (ktoré zmluva o plnomocenstve neobsahuje), dlžník prejaviť.

Podľa § 20 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii v platnom znení, každý má právo na poskytnutie právnej pomoci a môže o ňu požiadať ktoréhokoľvek advokáta.

Takáto slobodná voľba advokáta v skutočnosti mohla byť obmedzená, ak v predtlačí úverovej zmluvy, v textovej časti na rovnakej strane, na ktorej sa uzatvárajú zmluvné podmienky pre poskytnutú výšku úveru a podmienky jej vrátenia sa v samostatnej časti textu uvádza konkrétny advokát, ktorý má na základe plnomocenstva hájiť záujmy splnomocniteľa. Ako vyššie v rozsudku je uvedené nie je možné jednoznačne vysloviť právny záver, že dlžník podpísaním úverovej zmluvy mienil uzavrieť aj zmluvu o plnomocenstve a už vonkoncom nie, že tým mal možnosť prejaviť svoju slobodnú vôľu pri výbere advokáta, ktorý háji jeho záujmy.

Ústava Slovenskej republiky garantuje ochranu vlastníckeho práva v čl. 20.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že v zmluvách o úvere je použitá forma zabezpečenia úveru zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva k dlžníkovej nehnuteľnosti s doložkou, že v prípade, ak úver nebude dlžníkom do určitého dňa vrátený, nadobudne veriteľ „úplné“ vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Je potrebné uviesť, že dojednanie prevodu práva ako obligačného zabezpečovacieho inštitútu má v zásade len funkciu zabezpečovaciú a nie funkciu uhradzovaciú. Zmluvné dojednanie, ktoré umožňuje zánik vlastníctva pôvodného vlastníka k nehnuteľnosti bez ohľadu na výšku zostatku nesplateného dlhu v čase, keď sa prevod vlastníckeho práva na veriteľa stane nepodmieneným svojim účelom a obsahom, podľa názoru odvolacieho súdu obchádza zákon, a je teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

Napokon najvyšší súd poukazuje aj na to, že obchádzanie zákona spočíva i vo vylúčení záväzného pravidla zámerným použitím prostriedkov, ktoré sami o sebe nie sú zákonom zakázané a v dôsledku čoho vzniknutý stav z hľadiska pozitívneho práva sa javí ako nenapadnuteľný. Konanie „in fraudem legis“ predstavuje postup, kedy sa niekto správa podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou nepredvídaný a nežiaduci.

Zákon nevylučuje uzavretie všetkých zmlúv použitých v predmetnej veci (zmluvu o úvere, zmluvu o zastúpení, záložnú zmluvu), tieto zmluvy je potrebné však posúdiť aj v kontexte ich vzájomnej súvislosti, to znamená, čo týmito zmluvami sa mienilo dosiahnuť. V podstate týmito zmluvami sa môže dosiahnuť nie len zabezpečenie návratnosti poskytnutej sumy v navýšenej hodnote veriteľovi, ale aj možný prechod dlžníkovho vlastníctva k jeho celému nehnuteľnému majetku v nepochybne ďaleko väčšej hodnote, než je výška plnenia povinného z úverovej zmluvy.

Preto aj odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom odporcu a súdu prvého stupňa, že týmto postupom zo strany navrhovateľa sa výrazne zasahuje do práv povinného vo výkone práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, čo je v rozpore s dobrými mravmi.

Z horeuvedených dôvodov preto možno konštatovať, že rozhodnutie odporcu je v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil“.
[koniec citácie rozsudku zo dňa 10. januára 2008 sp. zn. 8 Sžo/30/2007].

29. Vzhľadom na to, že právne vyhodnotenie účinkov plnomocenstva, ktoré mala dlžníčka údajne udeliť v prejednávanej katastrálnej veci svojmu zástupcovi, tvorí jadro veci spornej medzi účastníkmi, s prihliadnutím na hore uvedené detailné právne závery, ako aj na to, že citovaný rozsudok sa vysporiadal s podstatnou časťou odvolacích námietok navrhovateľky, sa konajúci senát Najvyššieho súdu k nim bližšie už nevyjadruje.

30. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľky, ako aj argumentácie odporkyne, a tiež s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 8 Sžo/30/2007, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodol o odvolaní navrhovateľky tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

IVa.

Právne názory odvolacieho súdu k odvolaniu zúčastnenej osoby

31. V predmetnej právnej veci priznal krajský súd zúčastnenej osobe právo na náhradu trov konania spočívajúce z 3 právnych úkonov po 57 €, 3 krát režijný paušál po 7,41 € a stratu času 6 krát 12,35 €, spolu 267,33 €. Trovy spočívajúce v cestovnom a dani z pridanej hodnoty nepriznal z dôvodu, lebo ich právna zástupkyňa nepreukázala. Ako už bolo vyššie konštatované, zúčastnená osoba prostredníctvom svojej právnej zástupkyne do trov konania podala odvolanie.

1) K procesnému postaveniu zúčastnenej osoby:

32. Navrhovateľka vedie veľké množstvo odvolacích konaní na Najvyššom súde, avšak pre procesnú pasivitu zúčastnených osôb a v dôsledku dôsledného uplatňovania zásady procesnej hospodárnosti (§ 6 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p.) nebol konajúci senát Najvyššieho súd až do tejto veci nútený vysloviť právny názor k vzniku práva zúčastnenej osoby na náhradu trov konania u odporkyne. Predovšetkým odporkyňa poukázala na to, že osobitné ustanovenie § 250k O.s.p. vylučuje primerané použitie § 142 O.s.p.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 6 O.s.p. účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

33. Z ustanovenia § 250k ods. 1 a 6 O.s.p. vyplýva zámer zákonodarcu vymedziť pojem účastníctva v správnom súdnictve v troch skupinách, a to v rovine uplatňovania dispozitívnej právomoci alebo podľa charakteru pôvodného správneho alebo iného konania, tzn. sporového, nespоровého alebo početného. V naznačenej prvej rovine dispozitívnej právomoci sa vytvára skupina účastníkov, ktorých vymedzuje prostredníctvom svojej dispozície alebo žalobca, tzn. žalobca spolu so žalovaným v zmysle odseku 1 veta prvá, alebo prokurátor, tzn. skupina obsahujúca popri prokurátorovi aj účastníkov pôvodného správneho konania a správny orgán v zmysle odseku 6.

Naopak od týchto skupín je nutné striktne odlišiť procesné postavenie vedľajšieho účastníka mimoriadne sa vyskytujúce v správnom súdnictve, kedy ide o osobu nespĺňajúcu žiadne z kritérií účastníctva v zmysle všeobecných alebo osobitných správnych predpisov, avšak jeho záujem môže byť nepochybne rozhodnutím dotknutý.

34. V rovine charakteru správneho konania najmä sporové (kontradiktórne) konanie v zmysle odseku 1 veta druhá vťahuje *ex offio* postupom do súdneho prieskumu v pasívnej pozícii účastníka správneho konania s protichodným záujmom na výsledku súdneho prieskumu, ktorý v pôvodnom konaní pred správnym orgánom svoje právo napadnúť právoplatné rozhodnutie z rôznych dôvodov (najmä vzhľadom na svoju spokojnosť s výsledkom konania) neuplatnil. Jediným kritériom zákonodarcu na vznik účastníctva v tomto posledne vymenovanom prípade je osvojenie si názoru konajúcim správnym súdom, že hmotnoprávna pozícia takéhoto účastníka konania, tzn. jeho subjektívne práva, resp. uložené povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté pozitívne alebo negatívne.

Konajúci senát terminologicky označuje pasívnu prítomnosť takéhoto účastníka súdneho prieskumu ako „za účasti“, a pokiaľ uchozí svoje procesné práva, tak ho označuje ako zúčastnená osoba. Na základe týchto terminologických označení ide o rovnoprávneho účastníka súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov v zmysle 5. časti Občianskeho súdneho poriadku.

35. Rovnaký postoj k otázke účastníctva zaujal aj Ústavný súd Slovenskej republiky pri konkrétnej kontrole ústavnosti v zmysle čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky, resp. § 49 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov. Napríklad v konaní o ústavnej sťažnosti podanou zúčastnenou osobou proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Ústavný súd prostredníctvom nálezu sp. zn. I. ÚS 223/09 z 27.05.2010 implicitne konštatoval, že zúčastnenej osobe

prislúcha plný rozsah ochrany zaručený v čl. 46 ods. 1 ústavy vrátane na náhradu trov konania.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 49 zák. č. 38/1993 Z.z. sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len "sťažovateľ"), ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

2) K náhrade trov konania u zúčastnenej osoby:

36. Na základe hore uvedených záverov je potom celkom logické, že ustanovenie § 250k O.s.p. je iba špeciálnou právnou úpravou týkajúcou sa vzniku práva na náhradu trov konania založeného na princípe úspešnosti žalobcu a nevylučuje priznanie náhrady trov úspešnému žalovanému, resp. zúčastnenej osobe. Naopak, subsidiárne pôsobiace ustanovenie § 246c ods. 1 O.s.p. jednoznačne umožňuje konajúcemu správne mu súdu, aby na základe okolností prejednávanej veci a rozsahu úspešnosti účastníka konania zvažil, či je možno podporne použiť aj ustanovenia iných častí Občianskeho súdneho poriadku na vznik práva a na náhradu trov odvolacieho konania. Preto postup krajského súdu pri aktívnom uplatňovaní procesných práv zúčastnenou osobou nie je možné z tohto dôvodu považovať za nesprávny.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p. platí, že ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

3) K preukazovaniu nároku na DPH:

37. Ďalej odporkyňa namietala, že právna zástupkyňa zúčastnenej osoby riadne nepreukázala trovy spočívajúce v cestovnom a v uplatňovanom nároku na daň z pridanej hodnoty. Súčasne zdôraznila, že požadované trovy je nielen potrebné vyčísliť, ale aj preukázať. Čo sa týka otázky vyčíslenia náhrady trov konania upravenej prostredníctvom ustanovenia § 151 ods. 1 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. má Najvyšší súd preukázané, že právna zástupkyňa prostredníctvom podania zo dňa 07.02.2011 (č.l. 26) vyčísliť požadovanú náhradu trov konania. Okrem priznaných čiastok spornými ostali náhrady spojené s registráciou právnej zástupkyne na dani z pridanej hodnoty a s uplatneným cestovným.

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb platí, že ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena a náhrady podľa tejto vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, ktorú je advokát povinný platiť podľa osobitného predpisu. 5a)

38. Vo vzťahu k dani z pridanej hodnoty Najvyšší súd zdôrazňuje ústavnú zásadu „*iura merae facultatis*“ zakotvenú v čl. 2 ods. 3 ústavy, v medziach ktorej je nutné žiadať právnej zástupkyne posudzovať. Je nepochybné, že zastupujúca advokátka v pripojenom plnomocenstve jednoznačne uvedením svojich identifikačných údajov, a to IČO: X., IČ DPH: X., oznámila konajúcemu súdu svoju povinnosť uplatňovať si v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri výpočte náhrady trov konania aj vyčíslenie DPH v príslušnej výške. Pokiaľ mal konajúci krajský súd vôbec pochybnosti o správnosti týchto údajov, mal si ich zákonným postupom overiť, a to na nasledujúcej internetovej stránke Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky http://www.drsr.sk/wps/portal!/ut/p/kcxml/04_Sj9SPykssy0xPLMnMz0vM0Y_QjzKLN4g3CgwxDQBJgjiO-pEIsSB9b31fj_zcVP0A_YLciHJHR0VFAHyvHWw!/delta/base64xml/L3dJdyEvd0ZNQUFzQUMvNEIVRS82XzBfMIFUNzI!?nID=6_0_2QT5P&cID=6_0_2QT5P.

39. Avšak Najvyšší súd musí konštatovať súladne s argumentáciou právnej zástupkyne, že predloženie fotokópie osvedčenia o registrácii má rovnakú

dôkaznú silu ako uvedenie už hore citovaných identifikátorov, ktoré si hore uvedeným postupom overil, ako správne. Na základe uvedeného musel Najvyšší súd zmeniť napadnutý rozsudok v trovách konania a priznať aj náhradu za daň z pridanej hodnoty.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

4) K preukazovaniu nároku na cestovné náhrady:

40. Právna zástupkyňa ďalej vo svojom písomnom podaní zo dňa 07. februára 2011 požadovala náhradu cestovného vyčísleného v sume 54,12 € pre vzdialenosť 132 km, na čo sa poukazovala v svojom odvolaní. Je nepochybné, že sa osobne zúčastnila na pojednávaní na Krajskom súde v Trnave, pričom deklarovala, že sídlom jej advokátskej kancelárie je D. S., tzn. že uvedená vzdialenosť s týmito skutočnosťami korešponduje.

Podľa § 15 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy.

Podľa § 16 ods. 4 citovanej vyhlášky na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy [zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách], ak táto vyhláška neustanovuje inak.

41. Právna zástupkyňa však nedostatočným spôsobom pristúpila k vyčísleniu a preukázaniu oprávnenosti svojej požiadavky na náhradu cestovného, tzn. že hoci jej prítomnosť na pojednávaní bola v zápisnici zachytená, neuviedla druh zvoleného dopravného prostriedku a ani jeho charakteristiku potrebnú pre vykonanie výpočtu v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách. Uvedené skutočnosti právna zástupkyňa napravila až v odvolacom konaní tým, že pripojila osvedčenie o evidencii nákladného automobilu AUDI Q7 QUATTRO.

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v spojení s uvedenou vyhláškou náhrada za spotrebované pohonné látky patrí advokátovi

podľa cien pohonných látok prepočítaných podľa spotreby pohonných látok uvedenej v technickom preukaze cestného motorového vozidla alebo v osvedčení o evidencii cestného motorového vozidla.

42. Je nepochybné, že právo účastníka (a v zmysle záverov vyslovených v bode č. 36 aj zúčastnenej osoby) na náhradu trov konania je závislé od priebehu, ako aj od výsledku samotného súdneho konania. Prvostupňové ako aj odvolacie súdne konanie z tohto pohľadu tvorí v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. jednotný celok, v rámci ktorého účastníci vynakladajú finančné prostriedky na zabezpečenie súdnej ochrany svojich práv a oprávnených záujmov, resp. na obranu proti tvrdeným povinnostiam. Na uvedenom základe môže účastník, resp. jeho právny zástupca napraviť (konvalidovať) odstrániteľné nedostatky svojej žiadosti vo vzťahu k trovám konania aj v odvolacom konaní. Na základe uvedeného musel Najvyšší súd zmeniť napadnutý rozsudok v trovách konania a priznať aj náhradu cestovných výdavkov.

Podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 224 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. platí, že ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o trovách konania na súde prvého stupňa.

V.

43. Vo vzťahu k právu zúčastnenej osoby na náhradu trov odvolacieho konania Najvyšší súd zdôrazňuje tú skutočnosť, že hoci zúčastnená osoba bola vo svojom odvolaní úspešná, toto konanie iba napravilo nedostatky podania, ktoré zapríčinila právna zástupkyňa zúčastnenej osoby vo vzťahu k určaniu náhrady cestovného. Odvolací súd musí odmietnuť tvrdenie právnej zástupkyne, že dlhodobým používaním dopravy motorovým vozidlom na pojednávanie na súde sa táto skutočnosť stala všeobecne známou, tzn. notoriou bez nutnosti ju preukazovať. Naopak, účastník je v súlade s § 120 ods. 1 O.s.p. zaťažený všeobecnou dôkaznou povinnosťou aj v prípade požadovanej náhrady trov konania je riadne preukázať. Je preto povinnosťou účastníka konania, resp. jeho právneho zástupcu preukázať skutočnosť, že je naozaj platcom DPH alebo že mu vznikol nárok na náhradu vynaloženého cestovného.

Náhradu za cestovné na pojednávanie na krajskom súde, si právna zástupkyňa zúčastnenej osoby vyčíslila, nepreukázala to však žiadnym dôkazným prostriedkom. Nepredložila technický preukaz, na základe ktorého by súd mohol posúdiť dôvodnosť vyúčtovanej výšky tejto náhrady. Práve

v tomto videl Najvyšší súd dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré bránia priznaniu náhrady trov odvolacieho konania. Preto o práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd postupom podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého úspešnému účastníkovi náhradu trov tohto konania nepriznal.

Podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 250k ods. 1 veta posledná v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. platí, že [súd] môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava vzťahov týkajúcich sa evidencie nehnuteľností vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave, dňa 22. januára 2013

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková